Dosarul nr. 4-2158/2023
4-23084379-12-4-13062023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

30 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, Judecător Tatiana Bivol
Grefier Cristina Ciobanu
În lipsa:
Contravenientului *****
Agentului constatator Dumitru Carablut

examinând în sediul instanţei, în şedinţă de judecată publică cauza contravenţională de învinuire a cet. ***** în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional,

a c o n s t a t a t :

1. ***** este învinuit de către agentul constatator de faptul că, la 05 mai 2023, pe parcursl zilei, pe *****, liceul "*****", minorul *****, a.n. *****, a agesat fizic pe minorul *****, astfel nu şi-a îndeplinit obligaţiunile de educaţie a copilului.

2. Acţiunile lui ***** au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional.

3. Decizia agentului constatator a fost de a remite cauza contravenţională în adresa Judecătoriei Chișinău conform art. 395 alin. (1) Cod contravenţional.

4. În şedinţa de judecată contravenientul *****, fiind citat legal la unica adresă disponibilă la materialele cauzei, nu s-a prezentat.

5. Agentul constatator, în şedinţa de judecată fiind citat legal nu s-a prezentat.

6. Conform art. 382 alin. (1)-(2), (4)-(5) din Codul contravenţional citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfăşurarea normală a procesului contravenţional. Citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citaţie. În cazul imposibilităţii de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicînd motivul, precum şi să convină data şi ora cînd se va putea prezenta.În cazul în care nu anunţă autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora şi în locul indicate în citaţie ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

7. Instanţa conducându-se de prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional instanţa a purces la examinarea cauzei în absenţa părţilor, în acest sens fiind admisă cererea de

examinare în lipsă.

8. Audiind participanţii la proces, şi ţinând cont de probatoriul administrat, instanţa consideră necesar a înceta procesul contravenţional intentat în privinţa lui *****, din următoarele considerente.

9. Potrivit art. 5 alin. (1) Cod Contravenţional nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

10. Conform art. 7 din Codul Contravenţional persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea nomelor prezentului cod.

11. Articolul 8 din Codul Contravenţional stabileşte că persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

12. Prevederile art. 374 alin. (3) Cod contravenţional statuează că procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

13. În conformitate cu art. 6 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului consacră dreptul la un proces echitabil. Reieşind jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza *Ziliberberg contra Moldovei* (nr. 61821/40, 1 februarie 2005), Curtea a decis că, contravenţia comportă un caracter „penal" în sensul articolului art. 6 din Convenţia Europeană.

14. Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravenţional autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

15. Conform art. 458 alin. (1) Cod contravenţional examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

16. Articolul 400 alin. (4) din Codul contravenţional statuează că contravenţiile prevăzute la art. 54^1, 63-65, 65^2, 65^3, 67, 68, 75, 76, 78^1–78^2, 88, 92, 107^1, art. 157 alin. (2), (3) şi (12), art. 165, 181, 243^1, art. 277^1 alin. (3), (5) şi (6), art. 312^1, art. 316, 317, 318^1, 320, 322-324, 330^4, 335-337, 342, 352-353 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei.

17. Aderent, art. 374 alin. (3) din Codul contravenţional menţionează că procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

18. Contravenţia prevăzută de art. 63 alin. (1) din Codul contravenţional statuează că neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către părinţi sau de către persoanele care îi înlocuiesc a obligaţiilor de întreţinere, de educare şi de instruire a copilului, se sancţionează cu amendă de la 6 la 15 unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 15 la 25 de ore.

19. În şedinţa de judecată s-a stabilit că, ***** este învinuit de către agentul constatator de faptul că, la 05 mai 2023, pe parcursl zilei, pe *****, liceul ”*****”, minorul *****, a.n. *****, a agesat fizic pe minorul *****, astfel nu şi-a îndeplinit obligaţiunile de educaţie a copilului. Acţiunile lui ***** au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional.

20. Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravenţional constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

21. Conform art. 425 alin. (1)-(4) Cod contravenţional probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită.

22. La caz, agentul constatator îşi argumentează învinuirea prin următoarele mijloace de probă: proces verbal cu privire la contravenţie din 30 mai 2023 (f.d. 4); plângere din 05 mai 2023 (f.d. 5); proces-verbal privind actele de constatare din 05 mai 2023 (f.d. 9,8); raport de constatare din 08 mai 2023 (f.d. 9).

23. Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil, între care şi prezumţia de nevinovăţie prevăzută de §2 al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

24. Sub aspectul temeiniciei procesului verbal de constatare a contravenţiei, analizând întregul material probator administrat în cauză prin prisma prezumţiei de nevinovăţie de care se bucura contravenientul, instanţa a reţinut următoarele.

25. Pentru a determina cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional - potrivit dreptului intern, fapta săvârşită de petiţionar atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor şi are aplicabilitate generală; natura şi gravitatea sancţiunii aplicate. În ceea ce priveşte sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv şi punitiv, deci, scopul acesteia. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este un mijloc de constrângere a petentului şi o măsură de prevenire a săvârşirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

26. Având în vedere cele trei criterii menţionate mai sus, faptele de care este acuzat petentul reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

27. Cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţii armelor, al contradictorialităţii şi al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie şi prevăzute de Codul contravenţional, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi.

28. Ca urmare a celor sus-menţionate instanţa concluzionează că, la materialele cauzei nu este suficient material probator care ar putea fi pus la baza unei acuzări legale şi întemeiate, respectiv, vinovăţia contravenientului ***** în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 63 alin. (1) Cod contravenţional nu a fost probată.

29. Astfel, din materialele cauzei rezultă că copilul ***** a fost agresat în incinta liceului, or, potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie, locul comiterii presupusei contravenţii este str. Hristo Botev, mun. Chişinău, care este adresa L.T. "*****". Conflictul dat, care a avut loc între doi copii, în incinta instituţiei de învăţământ, copiii find sub supravegherea pedagogilor, în afara cîmpului vizual al părinţilor, nu poate fi imputat părintelui, iar probe că părintele ***** nu şi-a educat copilul nu au fost adminstrate de către agentul constatator.

30. De asemenea, instanţa reţine că, în cauză nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul verbal de contravenţie, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât la caz acţionează principiul *in dubio pro reo*.

31. Faţă de cele precizate, instanţa a reţinut că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţa reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional şi, în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

32. Pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţie, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

33. În consecinţă, în şedinţa de judecată nu a fost probat faptul neîndeplinirii obligaţiunilor de educare a copilului, incriminat lui *****.

34. Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravenţional procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei.

35. În conformitate cu art. 461 alin. (1) din Codul contravenţional în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

36. Astfel, instanţa apreciază că, potrivit dispoziţiilor legale menţionate pe parcursul raţionamentelor şi în baza probelor pertinente, utile şi concludente administrate, instanţa va anula procesul verbal cu privire la contravenţie.

În baza celor expuse *supra* şi în conformitate cu art. art. 395, 445, 448, 461 Cod Contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

A anula procesul verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare seria/nr. MAI05904968 din 30 mai 2023 în privinţa lui ***** în baza art. 63 alin. (1) Cod contravenţional şi încetează procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Copia hotărârii de expediat petiţionarului şi agentului constatator pentru informare.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Tatiana BIVOL**